

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3Tos/154/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2120010894
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Stanislavská
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2120010894.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Stanislavskej a sudcov JUDr. Rastislava Kresla a JUDr. Ladislava Révesa, v trestnej veci odsúdeného B. A., v konaní o žiadosti odsúdeného o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 27.05.2020 pod sp. zn. 3PP/59/2020, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 11.08.2020 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného B. A., nar. XX.XX.XXXX, z a m i e t a.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd podľa § 66 ods.1, ods.2, § 67 ods.1 Trestného zákona zamietol žiadosť odsúdeného B. A. o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý vykonával v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou na základe rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 11.04.2011 pod sp. zn. 21T/19/2011.

Okresný súd svoje rozhodnutie zdôvodnil (na č.l. 18-19 spisu) tým, že odsúdený svojim správaním a plnením povinností vo výkone trestu nepreukázal žiadne výrazné polepšenie, o čom svedčia jeho predchádzajúce disciplinárne previnenia vyplývajúce z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS a tiež nie je možné od neho očakávať, že v prípade podmieneného prepustenia na slobode povedie riadny život a to s poukazom na jeho trestnú minulosť, z ktorej vyplýva, že bol doposiaľ až 7 krát súdne trestaný, v súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody za obzvlášť závažný zločin a preto nebolo možné o jeho žiadosti rozhodnúť kladne.

Proti tomuto uzneseniu zahlásil ihneď po jeho vyhlásení sťažnosť odsúdený, ktorú následne písomne zdôvodnil (na č.l. 27) tým, že v danom prípade súd dostatočne nevykonal na verejnom zasadnutí dokazovanie napr. pribratím znalca, ktorý vyhodnotí stav jeho prevýchovy, taktiež dôsledne nevyhodnotil skutkový stav s ohľadom na jeho vek, zdravotný stav, s poukazom na jeho celkové správanie vo výkone trestu, jeho postoj k spáchanému trestnému činu, pričom nemal vziať do úvahy tresty, ktoré mu boli dávno zahľadené. Z uvedeného dôvodu považuje rozhodnutie okresného súdu za nesprávne a nezákonné.

Krajský súd ako nadriadený súd okresnému súdu podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a tak zistil, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona súd môže odsúdeného podmienené prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 67 ods. 1 Trestného zákona osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 okrem osoby odsúdenej na doživotie môže byť podmiennečne prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť z výkonu trestu po splnení jednak formálnej podmienky a to zákonom stanovenej doby výkonu trestu, a jednak po splnení dvoch materiálnych podmienok, ktorými sú plnenie povinností a správanie odsúdeného, ktorými preukázal polepšenie a tiež skutočnosť, že sa od odsúdeného môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Na základe vykonaného dokazovania dospel okresný súd k správneému záveru, že u odsúdeného bola splnená formálna podmienka na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody - vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu, avšak nebola splnená ani jedna materiálna podmienka, nakoľko odsúdený svojim správaním vo výkone trestu nepreukázal žiadne výrazné polepšenie a tiež nemožno od neho bezpečne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Pokiaľ ide o prvú materiálnu podmienku, táto sa viaže podľa jej gramatického znenia striktnie na správanie odsúdeného vo výkone trestu. Polepšením v jej zmysle sa v resocializačnej rovine rozumie vývojový proces vnútornej premeny osobnosti odsúdeného, ktorá sa navonok prejavuje práve v jeho chovaní a správaní v podmienkach výkonu trestu. V súvislosti s rozhodovaním o prípadnom podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody plnenie tejto podmienky preukazuje príslušný ústav na výkon trestu v hodnotení odsúdeného (§ 62 zák. č. 475/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody). S ohľadom na povahu a účel tohto právneho inštitútu je odôvodneným úsudok, že o takomto polepšení môže okrem iného svedčiť, ak odsúdený riadne a zodpovedne plní povinnosti, ktoré vo výkone trestu pre neho vyplývajú z právnych predpisov, ak dodržiava ústavný poriadok a stanovený režim, plní pokyny príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže, dodržiava zásady slušného správania, iniciatívne spolupracuje a plní program zaobchádzania, dodržiava povinnosti a zákazy obsiahnuté v zákone o výkone trestu odňatia slobody a vo vyhláske, ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu a pod.

Krajský súd pri preskúmaní prvej materiálnej podmienky z obsahu spisového materiálu zistil, že odsúdený svojim správaním vo výkone trestu žiadne výraznejšie polepšenie nepreukázal aj napriek získaným viacerým disciplinárnym odmenám, pretože ako vyplýva z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS, v minulosti bol disciplinárne riešený za prechovávanie fľaše so zákvasom a porušenie časového rozvrhu dňa, ktoré (disciplinárne záznamy) aj napriek ich zahľadeniam dotvárajú predstavu o správaní sa odsúdeného vo výkone trestu, pričom sťažnostný súd konštatuje, že odsúdený sa podľa jeho názoru iba formálnym spôsobom prispôbil režimu výkonu trestu odňatia slobody a preto je potrebné na neho aj naďalej pôsobiť špecifickými formami a metódami vlastnými podmienkam vo výkone trestu odňatia slobody, ktoré sú nevyhnutné pre dovŕšenie nápravy odsúdeného.

Pokiaľ ide o plnenie druhej podmienky, túto súd objasňuje a skúma komplexnejšie. Posudzuje všetky okolnosti súvisiace s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám, prostredie, v ktorom žil, celý doterajší život, povahu a charakter trestnej činnosti,

pre ktorú je vo výkone trestu s jediným cieľom, či všetky tieto skutočnosti umožňujú prijať prognózu, že v prípade prepustenia na slobodu povedie riadny život, t.j. život v súlade s právnymi, morálnymi a etickými normami spoločnosti.

Materiálnu podmienku možnosti očakávať, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život v zmysle § 66 ods. 1 TZ je potrebné i v prípade uvedenom v bode I. skúmať aj pri zohľadnení okolností predchádzajúceho života odsúdeného vrátane jeho skorších odsúdení. (R 5/2017)

Je dôležité poukázať na to, že odsúdený bol doposiaľ viackrát súdne trestaný a to prevažne za spáchanie závažnej trestnej činnosti (v minulosti dokonca i za trestný čin vraždy!!!) na nepodmienečné tresty odňatia slobody, dokonca bol z výkonu trestu i podmiennečne prepustený, kedy mal možnosť preukázať, že výkon trestu u neho splní svoj očakávaný prevýchovný účel, avšak dopustil sa následne opakovane obzvlášť závažnej trestnej činnosti, za ktorú bol právoplatne odsúdený na 15 a následne na 12 ročný trest odňatia slobody (ktorý vykonáva v súčasnosti). Vzhľadom na tieto skutočnosti, má aj sťažnostný súd za to, že náprava páchatel'a a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmiennečným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov. V danom prípade bolo prihliadnuté s poukazom na § 66 ods. 2 Tr. zákona tiež na povahu a charakter spáchanej trestnej činnosti (obzvlášť závažný zločin zabitia podľa § 147 ods.1, ods.2 písm. a), ods.3 písm. a) Tr. zák. a iné) a v zmysle odpisu registra trestov aj na sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti (odsúdený má až 7 záznamov v odpise registra trestov), kedy vo vzťahu k jeho osobe nemožno jednoznačne vyvodíť záver, že bude viesť na slobode riadny život, nakoľko sa jedná o osobu, ktorá opakovane pácha (doposiaľ páchala) trestnú činnosť. Podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody má význam len vtedy, ak vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti, ktoré majú v danom smere význam je odôvodnený predpoklad, že odsúdený bude viesť na slobode riadny život a viac sa do rozporu so zákonom nedostane, čo však u menovaného odsúdeného, vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, nie je možné jednoznačne konštatovať.

K sťažnostným námietkam odsúdeného má za potrebné sťažnostný súd len dodať, že okresný súd rozhodujúc o tom, či odsúdený splnil, resp. nesplnil podmienky pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, si zadovážil všetky potrebné podklady pre objektívne a zákonné rozhodnutie, následne vykonané dôkazy vyhodnotil na verejnom zasadnutí v súlade s ustanovením § 2 ods.12 Trestného poriadku jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach a následne dospel k správnym právnym a skutkovým záverom premietnutým aj v rezultáte napadnutého uznesenia. Pokiaľ ide o návrh odsúdeného na doplnenie dokazovania pribratím a následným výsluchom znalca (ktorý by vyhodnotil okolnosti ohľadne jeho osobnostných črt súvisiacich s možným podmiennečným prepustením), krajský súd v danom smere uvádza, že takýto návrh odsúdeného nemá svoje opodstatnenie, nakoľko ide o okolnosť ktorú možno zistiť inými, už skôr vykonanými dôkazmi vyplývajúcimi zo spisového materiálu (register trestov a z toho vyplývajúca trestná minulosť odsúdeného, charakter trestnej činnosti za ktorú momentálne vykonáva trest odňatia slobody, hodnotenie riaditeľa ÚVTOS a pod...), a preto návrhu odsúdeného na doplnenie dokazovania sťažnostný súd nevyhoviel.

Z týchto dôvodov potom aj krajský súd mal za to, že u odsúdeného nie sú splnené podmienky pre jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody v zmysle § 66 Trestného zákona, preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.